

BESKRIVNING

tillhörande förslag

till ändring av stadsplan
för del av

HÄRNÖSAND

(del av Gådeåstaden)

Allmänt

Planområdet ligger på ett höjdparti på fastlandet strax sydost om järnvägen och väster om stranden till Nattviken vilken skiljer Härnön med stadens city från fastlandet. Avståndet från planområdets centrala del till järnvägsstationen, som ligger på fastlandet, är ungefär 600 meter och till city på Härnön ungefär 1000 meter.

Höjdpartiet, vars högsta del stadsplaneområdet omfattar, är dominerande i stadsbilden bland annat sett från partierna kring Nattviken. Samtidigt är utsikten från området särskilt mot öster och söder vidsträckt och vacker.

Tomtindelad mark inom planområdet är i privat ägo så när som på tomterna 6, 8 och 9 i kv. Ankan samt tomterna 2 och 3 i kv. Staren vilka ägas av staden. Den icke tomt indelade marken, som omfattar planområdets centrala delar, befinner sig i stadens ägo.

För hela planområdet gäller en år 1923 fastställd stadsplan. En mindre justering av Tulegatans läge längs planområdets norr. gräns har fastställts i en detaljstadsplan år 1926. För det till planområdet i sydost gränsande kvarteret Lärkan gäller en stadsplan fastställd år 1951.

Markgrunden utgöres av berg nära markytan med några partier av berg i dagen, Provbörningar till fast botten har utförts av stadens byggnadskontor och huslängornas lägen har studerats med hänsyn till bergytans läge.

Planområdets centrala del ligger på en höjd av ungefär 30 - 35 meter över havsytan och den obebyggda marken har hedkaraktär. Från detta område sluttar marken i alla riktningar, brantast mot järnvägen i norr. Sluttningarna är bebyggda och bebyggelsen utgöres huvudsakligen av en- och två familjshus av trä.

För Härnösands stad föreligger ett förslag till generalplan upprättat år 1949 sedermera reviderat åren 1951 och 1953. 1958 har Kungl. Byggnadsstyrelsen yttrat sig över förslaget och generalplanen kommer att bearbetas bl.a. beträffande huvudtrafikledsystemet. I generalplanen redovisas planområdet använt dels för bostadsändamål och dels för parkändamål. Utom planområdet förutsättes i generalplanen att de i stark norrslutning liggande kvarteren Lommen, Måsen och Tranan utlägges till park.

En ny infartsväg till Härnösand söderifrån har i generalplanen förlagts längs järnvägens södra och östra sida och passerar norr om planområdet mellan järnvägen och kvarteren Lommen samt Måsen. Under det sista året har dock ett alternativ till denna vägdragning framkommit. Enligt detta alternativ skulle den nya från söder kommande infartsvägen förläggas öster om planområdet ungefär i Viktoriagatans läge eller längs stranden till Nattviken. Då denna fråga, för närvarande inte är avgjord har det ej ansetts lämpligt att låta stadsplaneförslaget omfatta kvarteren Lommen, Måsen, Tranan, Gåsen och Svanen. Avsikten är dock att bebyggelsen inom det förstnämnda kvarteret skall utgå och området utläggas som park. Kvarteren Måsen och Tranans användning blir beroende på vilket läge infartsleden slutligen kommer att få. Föres denna fram norr om planområdet måste även kvarteret Måsen i sin helhet utläggas som park medan delar av kvarteret Tranan bör kunna användas för bilservice- och småindustriändamål. Kommer leden däremot att föras in öster om planområdet bör istället kvarteret Måsen kunna användas för bilservice- och småindustriändamål medan kvarteret Tranans användning blir beroende på infartsledens utformning i denna trakt.

Kommunikationer

Stadsplaneområdet är direkt anslutet till det befintliga gatunätet. En ny gata framföres från Artillerigatan norr om den föreslagna. bebyggelsen fram till en anslutning till Strömsborgsgatan nära Institutsgatan..

Den nya gatan har, där den är omgiven av kvartersmark, en bredd av 12 meter medan den på sin sträckningar med parkmark på den norra sidan fått en bredd av 9 meter. Gatan har utformats så att den ej inbjuder till genomfartstrafik. Från Gådeågatans korsning med Skarpskyttegatan föreslås en kortare säckgata norrut med en bredd av 9 meter. På grund av den ökade trafikbelastningen inom planområdet har av befintliga gator Gådeåvägen breddats till 12 meter. Då Tullportsgatans framtida läge väster om Skarpskyttegatan ej är bestämt har tomterna 9 och 8 B i kvarteret Ärlan inte medtagits i stadsplane-förslaget. För Strömsborgsgatan har dock illustrerats en anslutning till Skarpskyttegatan - Tullportsgatan.

Uppställningsplatser för motorfordon på tomtmark har illustrerats på planen dels som parkeringsplatser, dels som garage, och det för utsättes att byggnadsnämnden bevakar att dessa platser kommer till stånd. I de fall garage förekommer kunna dessa på grund av terrängens lutningsförhållanden anordnas i en källarvåning ungefär i plan med angränsande gata. Antalet uppställningsplatser på tomtmark motsvarar för hyreshusen ungefär 1 bilplats på 125 m² våningsyta. De ytterligare uppställningsplatser som kan komma erfordras i framtiden förutsättes tillgodoses bl.a. genom bilserviceanläggningar inom kvarteren Måsen eller Tranan.

Bostäder

Stadsplaneförslaget innehåller två hyreshustyper, dels 3 vånings lamellhus, dels 3 till 4 våningar höga punkthus.

Lamellhusen, som ligger inom planområdets högsta delar, har grupperats i rumsbildande längor som ger vindskyddade och mer eller mindre slutna uterum. Det är ur stadsbildssynpunkt väsentligt att takresningarna blir låga och att varje länga ges en genomgående lika taklsthöjd och taklutning samt att varje länga får en enhetlig arkitektonisk utformning. För att ge den gårdsbildning som omgives av den cirkelformade längan kontakt med omgivande friytor har genomgångar genom huslängan illustrerats på två ställen och staden bör, lämpligen vid markupplåtelsen, försäkra sig om att dessa genomgångar kommer till utförande. Husens ingångar förläggas på den konkava fasaden mot gårdssidan. I de två längst norrut belägna längorna kan genom nivåförhållandena också ingång från gatan erhållas.

Punkthusen har placerats i slutningen mot sydost och hustypen har valts bl.a. för att ge planområdets centrala delar en viss öppenhet mot utsikten i denna riktning. Samtidigt har i stadsbilden eftersträfvats en kontrast mellan de lugna siluettbildande högt belägna lamellhuslängorna och de på slutningarna "klättrande" punkthuskuberna. Punkthusmotivet förutsättes fortsätta även öster om planområdet inom kvarteret Gåsen ungefär så som illustrerats på planförslaget. Södra hälften av varje hus byggnadsyta uppföres i tre våningar medan den norra hälften kan uppföras i fyra våningar. Punkthusen bör ha flacka tak och få enhetlig karaktär samt utföras i samma fasadmateriel.

Allmänna byggnader och butiker

Skolbehovet tillgodoses utom planområdet bl.a. genom befintlig skola i kvarteret Svanen. I generalplanen förutsättes dessutom en skola för lågstadiet i kvarteret Orren strax sydväst om planområdet.

Butiksförsörjningen inom planområdet förutsättes ordnas med en mindre livsmedelsaffär av kvarters-butikstyp. En sådan kan utan hinder av föreslagna stadsplanebestämmelser förläggas till botten- eller souterrängvåningen i något av bostadshusen. Som läge för en sådan butik föreslås östra ändan av den långa bågformiga längan närmast söder om kvarteret Falken. Närmaste fullständiga livsmedelsbutiker ligger i kvarteret Lärkan och i kvarteret Orion vid Lasarettsgatan. I kvarteret Lärkan finnes dessutom postkontor mm.

Rekreatiomsområde

Centralt inom planområdet har utlagts ett parkområde med plats för en mindre bollplan. Parkområdet nås direkt från samtliga bostadshus utan att någon gata behöver korsas. Närmaste större park är Tullportsparken ungefär 300 meter sydost om planområdet.

Stadsplanetan

Vid uträkningen av stadsplanetalen har kvarteret Höken, Svalan och Ärlan undantagits.

Total markareal (ovannämnda kvarter undantagna)	ung. 95000 m ²
Våningsyta för bostäder:	
i trevånings lamellhus	25380 m ²
i tre- till fyra vånings punkthus	<u>9800 m²</u>
	35180 m ²

Antal invånare ungefär	1400
Exploateringstal ungefär	0.37
Uppställningsplatser för bilar på tomtmark ungefär	285

Stockholm i maj 1958

AHLSTRÖM BRYDE ÅSTRÖM
arkitekter SAR

Åke Ahlström
/Åke Ahlström/

Vidimeras: Britt-Marie Elmgren
 Disa Ericsson

Förslag till
ändring av stadsplan

för del av

HÄRNÖSAND
(del av Gådeåstaden)

STADSPLANEBESTÄMMELSER

tillhörande förslag till ändring av stadsplan för del av Gådeåstaden i Härnösands stad.

§ 1.

STADSPLANEOMRÅDETS ANVÄNDNING.

Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål.

§ 2.

MARK SOM ICKE ELLER I ENDAST MINDRE OMFATTNING FÅR BEBYGGAS.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas. Dock må i samband med biluppställning lättare skärmtak eller dylikt medges i den omfattning och på det sätt, som byggnadsnämnden prövar lämpligt.

§ 3.

BYGGNADSSÄTT.

mom. 1. Å med S betecknat område skall byggnad uppföras i gräns mot granntomt där sådan gräns förekommer inom området.

mom. 2. Med E betecknat område får bebyggas endast med hus som uppföras fristående.

§ 4.

DEL AV TOMT SOM FÅR BEBYGGAS OCH ANTAL BYGGNADER Å TOMT.

mom. 1. Inom med sifra i rektangel betecknat område får den sammanlagda byggnadsytan uppgå till högst det antal kvadratmeter som siffran angiver.

mom. 2. Av tomt som omfattar med E betecknat område får högst en femtedel bebyggas.

mom. 3. Å tomt som omfattar med E betecknat område får endast en huvudbyggnad och ett uthus eller annan gårdsbyggnad uppföras.

§ 5.

VÅNINGSAKTAL.

mom. 1. Å med II betecknat område får byggnad uppföras med högst två våningar.

mom. 2. Å med III½ betecknat område får byggnad icke innehålla fler våningar än tre, dock må del av byggnaden omfattande högst halva byggnadsytan uppföras med högst fyra våningar.

mom. 3. Där våningsantal ej finnes angivet, får byggnad uppföras med det antal våningar som bestämmelserna angående byggnadshöjd möjliggöra.

Vindsinredning får icke förekomma.

§ 6.

BYGGNADS HÖJD.

mom. 1. Å med II betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 7,4 meter.

mom. 2. Å med III½ betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 10,2 meter, dock må den del av byggnaden som där innehåller fyra våningar uppföras till en höjd icke större än 13,0 meter.

mom. 3. Å med plus jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan som siffran angiver.

§ 7.

ANTAL LÄGENHETER.

Med E betecknat område får huvudbyggnad icke inrymma flera än två bostadslägenheter. I gårdsbyggnad får bostad icke inredas.

Stockholm i maj 1938

AHLSTRÖM BRYDE ÅSTRÖM
arkitekter SAR

Åke Ahlström
/Åke Ahlström/

Vidimeras: Britt-Marie Elmgren
Disa Eriksson